

ומה לאחרו. זמִין אֵיתו לְאַתְפָתָחָה בְאֹרֶiyִתָא, וּלְפֻקְחָה עִינֵינוּ בָה אֵז הָוָא עַתִיד שִׁיפָתָח לְבָו בְתּוֹרָה וְשִׁיפָחוּ עַיְנֵיו בְתּוֹרָה כִּי הָוָא מִידָה כִּנְגָד מִידָה. אִילְנָא דְתִמְגִי סְרִי, שְׁדָרְתָו דְבָר גַשׁ, כְּדֹבְרַבְיִתְכִים מְאַרְיִיה, יְזָקֹוף וַיְתַקְיִים לְתַחְיִת מִתְיִיא וְמָה שִׁמְעָתָם אַילְןָשׁוּ שְׁמָנוֹנָה עֲשָׂרָה, פִירּוֹשׁוּ שְׁהָוָא הַשְׁדָרָה שִׁשָּׁה שְׁמָנוֹנָה עֲשָׂרָה חֹלוּיָות שְׁכָאַשָּׁר הָאָדָם מְכוֹפָפָו בְמִודָהִים לְפָנֵי קָוָנוֹ אֵז הָוָא יְזָקָף וְהַתְקִים בְתַחְיַת הַמְתִים. אֵי לֹא בְכַפִּיף בְמִזְדִים, אַתְעַבֵּיד חֹזִיא, וְלִית לְיה תְקוֹמָה לְהָהּוָא זְמָנָא וְאֵם הָוָא לֹא יְתַכּוֹפֵף וַיְכַרְעֵ בְמִודָהִים אֵת שְׁדָרְתָו תַעֲשֵה לְנַחַשׁ וְהָוָא לֹא יַזְכֵה לְקוּם בָאָתוֹ הַזָּמָן שְׁלַתְחִית הַמְתִים [קט].

סוד בְנִיסָה לְבֵית הַכְנָסָה שְׁנִי טְפַחִים וְהַמְעִין בְתִפְילָתוֹ מִתְרָחָק רְצָוָנוֹ וּבְקַשְׁתָו וּהַקְרָבָן הַשְּׁלָמָם

מְאַן דַעַל בֵין תְרֵין בְרוֹבִים לְגֹזֹ. מְאַן דַעַל שִׁיעָור תְרֵין פְתַחִין, לְגֹזֹ בֵי בְגַשְׁתָא וְמָה שִׁמְעָתָם מֵשִׁיכָנָס בֵין שְׁתֵי הַכְרָבוֹתִים מִבְפְנֵים, פִירּוֹשׁוּ שְׁמֵי שִׁיכָנָס כְשִׁיעָור שְׁתֵי טְפַחִים לְתֹוךְ בֵית הַכְנָסָה, **אַתְעַבֵּיד בְמְאַרְיִיה, וְרַעֲוַתִיה אַתְעַבֵּיד** אֵז הָוָא זַכְהָה לְהִדְבָק בְבָרוֹאָו וּרְצָוָנוֹ יְתַקִים, דְהִיָּנוּ שְׁמֵי שִׁיכָנָס אֶת מְטָטוֹרָן וְסַנְדָלְפָרָן שְׁהָם סוד שְׁנִי הַכְרָבוֹתִים לְתֹוךְ יְסָוד וּמְלָכֹות וְהָוָא עַיִ שְׁהָוָא יַכְנֵס לְבֵית הַמְדָרָש כְשִׁיעָור שְׁנִי טְפַחִים אוֹ רְצָוָנוֹ יַעֲשֵה וַיְתַקִים

[קט] בְדָאיַתָא בְבָבָא קְמָא דָף טו עַמוֹד אֵי שְׁדָרָו מַילִי דְלָא כְרָע בְמִודָהִים.

שְׁלַ אָדָם לְאַחֲרַ שְׁבַע שָׁנִים נַעֲשֵה נַחַשׁ, וְהַנִּי

הַלְמָוד הַיּוֹמָיִן

(מק"מ בשם הרמ"ז). **מאן דמעיין בצלותיה, ואסתבל בה, רחיק מרעوتיה דשאיל** מי שמעין בתפילהו ומתבונן בה בגל שהוא אומר שמכיוון שהוא התפלל בכונה או ראוי שתתקבל תפילתו או מתרחק רצונו ובקשתו שהוא שאל בתפילהו [קיו]. **קרבנא דרביא, بد קריב בר נש בריה לבי ספרא, או למלחה, דא קרבנא שלים לאתקבלא** ומה ששמעתם שקרבן הבן שלם להתקבל, פירושו שכאשר מביא האדם את בנו לבית הספר ב כדי למדוד תורה או מביאו ב כדי להכנסו בבריתו של אברהם אבינו או זהו הקרבן השלם שמתකבל לפני הקב"ה. **מפאן ולחלאה רחימין, זילו** ולאחר שסיטים רבינו אילאי לבאר להם את הדברים האלה הוא אמר להם מכאן והלאה האוהבים שלו לכו לדריכם • (חסר [קיו]).

רחל באתכסיא ולאה באתגלאיא

אלעזר ברוי, שפיר קאמרת, בפום מה דאוליפת. אבל חס ושלום ואמר רשב"י לבנו רבי אלעזר שודאי יפה אמרת כפי מה שלמדתי אותך בעניין קבורתה לאה במערת המכפלה אבל חס ושלום לומר יעקב התרשל

אור הרשב"י

[קיו] וכותב הרמ"ק שלא נמצא סוף מעשה זה ונם לא תחילת המעשה הבא. אמנם נראה שבמעשה הבא דברו רשב"י ורבי אלעזר בעניין שודוקא לאה נקברה עם יעקב במערת המכפלה ולא רחל.

[קיו] בראיתא בברכות דף נה עמוד א' כל המאריך בתפלו ומעיין בה סוף בא לידי CAB לב שנאמר: תוחלת משכחה מחללה לב. ואמר רבי יצחק: שלשה דברים מוכרים עונთיו של אדם, ואלו הן: קיר נתוי, ועיוון תפלה, ומוסר דין על חבירו לשמיים.

הלכודות היומי

בקבורה רחל מאחר שהוא לא קבר אותה במערת המכפלה, **הָאֵפֶּנְעַל גַּבְּ דֶּרֶחֶל** **חוֹתָם עֲקָרָא בְּהַהְוָא זִימָנָא** כי אפילו שרחל הייתה עיקרו של הבית באותו הזמן ולפ"ז היה ראוי שייעקב יקבר אותה במערת המכפלה, **יַעֲקֹב חַפְּיכִים הַזָּה** בכל זאת יעקב היה חכם ברוח הקודש שלא לקוברה במערת המכפלה כי הוא הבינו שרחל היא בוגר הממלכות שהיא העולם בגilio ומשום כך הוא קבורה במקום מגולה ומשא"כ לאה שהוא העולם המכוסה ולבן הוא קבורה במערת המכפלה (מק"מ). **וְאַל מְלַיאָ לֹא** **יִדַּע יַעֲקֹב, דְּלֹאָה אֲגַתְּתִּיה, לֹא קָבֵר לָה בְּמִעֵדָתָא,** **לֹא תָּתְבְּרָא בְּהַדִּיה, בְּחַבּוֹרָא חַדָּא, וַיְהִיא קָבֵר לָה לְבָר מַאֲרַעָא** והראיה זה כי אילו לא היה יודע יעקב שלaha היא אשתו והוא לא היה קובר אותה עמו במערת המכפלה בכדי שהיא תתחבר עמו בחיבור אחד אלא הוא היה קובר אותה מחוץ למערה. **אֲבָל לְלֹאָה אֲעַיל לָה גַּז אַרְעָא** (ק"ב), **וְלַרְחִיל שְׁנֵי לְבָר** ומכיון שייעקב ידע שלaha היא אשתו אז לבן הוא קבר אותה בתוך המערה כי היא בוגר העולם המכוסה ואילו את רחל הוא קבר מחוץ למערה כי היא בוגר העולם המגולח.

יעקב נפטר עם לאה כמו אברהם ויצחק שנפטרו עם נשותיהם **מִית יַעֲקֹב, אֲתָקְבָּר בְּגַזּוּה, בְּחַבּוֹרָא חַדָּא. בְּמַה דְּעַבְדוּ כָּל שְׁאָר אַבָּהָן** ולבן כאשר מת יעקב אז הוא נפטר בתוך

[ק"ב] היה אור גורם למערתא.

הליווינד היומי

המערה בחיבור אחד עם לאה כמו שעשו כל שאר האבות שהם נקברו יחד עם נשותיהם, **אָוֹפֶת הַכִּי אָדָם. מֵתָה חֹזֶה בְּקָרְמִיתָא, אֲתִקְבָּרָת תִּפְנֵן.** וַיַּפְנֵן יָדָע אָדָם, דְּהָא יִדְעָתָא אֲתַחֲזֵי לֵיה וּכְרָה הַדָּבָר אֶצְל אָדָם הָרָאשׁוֹן כִּי כְּאֶשְׁר מֵתָה חֹזֶה בְּתִיחַלָּה אֶזְהָא נִקְבָּר שְׁמָם בְּמַעֲרַת הַמְּכַפְּלָה כִּי שְׁמָם יִדְעָתָא אָדָם הָרָאשׁוֹן הַמָּקוֹם הַרְאֵוי לְהִקְבִּר שְׁמָם. **מֵית אָדָם, אֲתִקְבָּר בְּגַזּוֹה בְּחַבּוֹרָא חַדְאָ** וכְּאֶשְׁר מֵת אָדָם הָרָאשׁוֹן הָרָא נִקְבָּר שְׁמָם בְּפָנִים סְמוּךְ לְכֹתֵל בְּחַיבור
אֶחָד יַחַד עִם חֹזֶה אֲשֶׁתוֹ (רמ"ק). **מֵתָה שָׂרָה אֲתִקְבָּרָת תִּפְנֵן, וְתִזְהָה חַמְאת** וּכְן כְּאֶשְׁר מֵתָה שָׂרָה הָרָא נִקְבָּר שְׁמָם, וְאֶזְהָא רָאָתָה שְׁנִקְבָּרָה שָׂרָה אֶצְלָה,
וְתִדְאָת לְקַבְּלָה, וְקִמְתָּה וְקִבְּלָה לְהָא אוֹ הָיָה שְׁמָה בְּגַדְגָּה וְהָיָה יֵצֵא
וּקְבָּלה אֹוֹתָה וְדָבָר זֶה הָיָה אַחֲרֵי שָׂאָבָרָה פִּיס אֶת חֹזֶה בְּכָדי שָׂהָא תְּרַצָּה לְהִקְבִּר סְמוּךְ
לְשָׂרָה (ק"ג) (רמ"ק). **שִׁיעָוָרָא דְּתִזְהָה** [ק"ד] **לְגַבְּיִ שָׂרָה, שִׁיעָוָרָא דְּתִרְיֵין אָמֵין,** וְלֹא יִתְּרַגֵּשׁ וּנְהַנְּהַרְתָּא שְׁלַמְרָה בֵּין חֹזֶה לְשָׂרָה הָוָא מְרַחְקָה
שְׁתִּי אָמוֹת וְלֹא יוֹתֵר. **מֵת אֶבְרָהָם, אֲתִקְבָּר לְגַבְּיִ שָׂרָה,**

אור הרשב"י

כבר אברהם את שרה אשתו מאי ואחרי כן בת רבקה אברהם אליה מלא דא, אָדָם עַל בְּדוּכְתֵי חֹזֶה לְאַעֲלָת עַד דְּקָרֵיב אֶבְרָהָם וְעַל לְהַלְבִּיד לְגַבְּיִ שָׂרָה קְבִילָה בְּדָבָר וְאַתְּקָרְבָּת הַדָּא הוּא רְכַתְּבֵב וְאַחֲרֵי כֵן קָבֵר אֶבְרָהָם אֶת שָׂרָה אֲשֶׁתוֹ לְשָׂרָה לְאַפְנָה חֹזֶה וְכָדֵן אֲתִיְשָׁבוּ בְּדוּכְתֵי הָיוֹם כְּדָקָא יָאָתָה.

[ק"ד] הַיְלֵל אָוּר גָּרָם מְהֻוָּה.

[ק"ג] בְּדָיאַתָּא בְּזַהֲרָה פְּרַשְׁתָה הִי שָׂרָה דָּף קְבָח עַמּוֹד א' אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן בְּשַׁעַתָּא דְּעַל אֶבְרָהָם בְּמַעֲרַתָּא וְאַעֲלֵיל שָׂרָה תִּמְןָ קְמוֹ אֶדָּם וְחוּזָה וְלֹא קִבְּלוּ לְאַתְּקָרְבָּתָה תִּמְןָ אָמְרוּ וְמָה אָנָּן בְּכַסְפָּא קְמִי קְדֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא בְּהַחְוָא עַלְמָא בְּגַנְּיָן הָוָא חֹבָא דְּגַרְיָמָנָא וְהַשְׁתָּא יְתּוֹסֶף לֵן כְּסֻפָּא אַחֲרָא מְקִמִּי עַוְדְּבִין טְבִין דְּבִכְוּ, אָמַר אֶבְרָהָם הָא אָנָּא וּמַיְן קְמִי קְדֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא בְּגַנְּיָךְ דָּלָא תְּכַסֵּיף קְמִיה לְעַלְמָיִן, מִיד וְאַחֲרֵי כֵן

הילמוד היומי